

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1944 kl. 1 em.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion angående skapande av skydd för trafikchaufförer under deras yrkesutövning mot överfall och våld från passagerares sida.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 10, har fru *Nordgren* hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning angående *dels* huruvida och på vad sätt skydd kan skapas för trafikchaufförer under deras yrkesutövning mot överfall och våld från passagerares sida och *dels* på vad sätt ekonomisk trygghet kan skapas för efterlevande hustrur och minderåriga barn till trafikchaufförer, som under sin yrkesutövning fallit offer för våld med dödlig utgång, samt att för riksdagen snarast möjligt framläggas de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttrande över motionen från riksförsäkringsanstalten, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Jönköpings, Kalmar, Göteborgs och Bohus samt Örebro län. Utskottet har vidare berett landsorganisationen, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Sveriges trafikbilägares riksorganisation och trafikförsäkringsföreningen tillfälle att inkomma med yttrande.

Utskottet redogör nedan punktvis för yttrandena:

Beväpning. Tanken att generellt medge trafikchaufförer rätt att inneha pistol, vilket väl är det vapen, som närmast kan tänkas komma i fråga, avstyrkes i samtliga de yttranden, som behandlat denna detalj. Från myndigheternas sida hävdas, att man icke gärna kan medge alla utan åtskillnad dylik rätt, men att en uppdelning icke heller gärna kan vidtagas. Trafikbilägarna anse det skydd beväpning kan ge tämligen illusoriskt. Icke heller utskottet kan finna, att beväpning i nämnvärd utsträckning skulle kunna utgöra skydd, och delar dessutom myndigheternas åsikt, att varken generellt tillstånd för trafikchaufförer att bära pistol eller en uppdelning i två kategorier gärna är tänkbart.

Skottsäker glasruta. I yttrandena anföres *dels*, att det kan ifrågasättas, om trafikbilägarna skäligen skulle kunna åläggas insätta dylik ruta, *dels* att den

Bihäng till riksdagens protokoll 1944. 13 saml. 2 avd. Nr 2—4.

som skydd icke synes ha något större värde, eftersom överfall i regel ske medan bilen står stilla, vid betalning e. d., och dels att en sådan ruta svårligen kan inmonteras i de mindre bilar, vilka trafikbilägarna nu med hänsyn till gummi-
bristen äro hänvisade till att i allt större utsträckning använda. Dessutom lär det kunna ifrågasättas, om sådana skottsäkra glasrutor under rådande förhållanden kunna anskaffas i tillräckligt antal. Ej heller utskottet kan finna, att skottsäker ruta skulle utgöra ett skydd av sådan säkerhet, att dess obligatoriska införande bör påbjudas. I varje fall synes just denna detalj knappast kunna motiveras särskild utredning.

Polismans skydd. I de flesta yttranden uttalas, att dylikt skydd näppeligen kan avhålla en rånördare från att fullfölja sitt uppsåt. Endast trafikbilägarna anse, att det skulle verka avskräckande. Utskottet kan för sin del icke finna, att man kan förutsätta, att införandet av dylikt skydd åt trafikchaufförerna skulle kunna motverka rån och rån mord. Därtill kommer att Kungl. Maj:t så sent som förra året avslagit en framställning från droskägareförbundet om dylikt skydd.

Legitimation. I yttrandena framhålles, att det för en person med avsikt att begå våldshandling mot en chaufför icke torde behöva stöta på större svårigheter att skaffa sig en falsk legitimation. Skulle legitimation få något större värde, torde den böra ske exempelvis inför polisman, men det skulle medföra allt för många konfliktanledningar med allmänheten. Det ifrågasättes i några yttranden, att man kunde tänka sig en viss begränsning av körskyldigheten. Utskottet betvivlar dock, att en sådan begränsning skulle verksamt förhindra tilltänkta överfall.

Ekonomisk trygghet för de efterlevande. I samtliga yttranden understrykes angelägenheten av att sådan trygghet på ett eller annat sätt ordnas. Utskottet delar denna uppfattning. Enligt nu gällande bestämmelser hänföras självständiga företagare — och trafikchaufförerna äro till större delen egna företagare — icke till dem, som äro försäkrade enligt olycksfallsförsäkringslagen. Enligt vad riks-försäkringsanstalten i sitt yttrande anför har emellertid anstalten efter verkställd utredning avgivit förslag till utvidgning av den frivilliga försäkringen enligt olycksfallsförsäkringslagen till att omfatta även mindre arbetsgivare och självständiga yrkesutövare. Härunder falla alltså även de trafikchaufförer, som äro egna företagare. Dessa frågor komma enligt anstaltens uppgift att upptagas till behandling av socialvårdskommittén. Det synes under sådana omständigheter utskottet icke erforderligt att nu begära särskild utredning på denna punkt, men utskottet utgår då ifrån att denna utredning måtte bedrivas med all möjlig skyndsamt och att förslag snarast måtte framläggas om ändrade bestämmelser.

Icke heller i övrigt har utskottet kunnat finna, att något uppslag givits, vilket kunde vara ägnat medföra ökat skydd för trafikchaufförerna.

Med stöd av vad ovan anförts får utskottet därför hemställa,

att motionen II: 10 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 mars 1944.

På utskottets vägnar:

TORSTEN NILSSON.

Närvarande: herrar *Nilsson* i Stockholm, *Carlsson* i Bakeröd, fru *Ebon Andersson*,* fru *Ekendahl*, herrar *Nilsson* i Sandviken, *Sveningsson*, fröken *Olsson*, herrar *Olsson* i Oskarshamn*, *Larsson* i Nyköping* och *Lundh*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.